

El plaer de llegir a l'aire lliure

A l'estiu les platges, els jardins i les terrasses s'omplen de gent que busca el doble plaer de la lectura i el paisatge

TEXT
NEREIDA CARRILLO

Quan brilla el sol i puja el mercuri, els jardins s'omplen de verd i de flors colorides, les platges s'abarroten de parasols, a les terrasses proliferen la fressa i els gots amb gel; però també tots aquests espais i molts d'altres s'omplen de lectors i lectores. A l'estiu, els amants de la literatura abandonen els seus sofàs, els seus caus de llum fluorescent i música calmada per fer-se visibles als carrers, a les places i vora l'aigua. Gaudixen de la sonoritat callada de les paraules sota l'ombra d'un arbre, amb els peus ficats a la sorra o en una terrassa amb unes vistes impressionants.

Molts busquen el doble plaer de la literatura i el paisatge i, de retruc, de vegades fan venir ganes de llegir als altres. Les xarxes van plenes d'estampes d'aquest tipus. Remenan Instagram i Twitter, repassant etiquetes com #readinginthesun o similars, trobem imatges de moltes portades d'obres i dos peus de fons. Per a molts, llegir a l'aire lliure és un autèntic plaer. La Sara Bonjoch llegeix tot l'any; però a l'estiu ho fa sempre a fora: "A la platja m'avorreixo si no hi vaig amb un llibre. També m'agrada llegir amb bones vistes, a les terrasses, sobretot a la posta del sol, i al parc, sota un arbre, amb una manta de pícnic a l'erba".

Per a Mariàngela Vilallonga, catedràtica de filologia llatina i directora de la Càtedra de Patrimoni Literari Maria Àngels Anglada - Carles Fages de Climent de la Universitat de Girona, con-

templar totes aquestes persones bussejant entre les pàgines d'un llibre, tant al natural com a les xarxes, engresca els altres. Afegeix que llegir a l'aire lliure no és una cosa nova: "Ja al segle XIV Petrarca va pujar al mont Ventor amb les *Confessions de Sant Agustí* a la mà. Quan va arribar a dalt va obrir el llibre i hi va trobar un text que va considerar que estava escrit perquè ell el llegís, perquè era la resposta a tot el que ell es plantejava en aquells moments a la seva vida".

Més temps, més llum

Si llegir a l'aire lliure és una activitat centenària segurament és per l'immens plaer que provoca. "A l'aire lliure ens sentim millor, estem en contacte amb la natura, respirem aire fresc i tenim llum natural, que, per a la lectura, és molt important", assenyala Marga Losantos, presidenta del Col·legi Oficial de Bibliotecaris i Documentalistes de Catalunya. Per la seva banda, l'experta de la Universitat de Girona afegeix: "Si estimes la natura i la lectura, pots trobar respostes en l'una i en l'altra".

Durant els mesos de més canícula, no és només l'estampa que treu el nas sota les pàgines el que canvia. Per a molts, canvia el temps dedicat a la lectura, el tipus de llibre o fins i tot s'eixampla el tipus de públic que s'encomana a les paraules escrites per altres. "Jo llegeixo tot l'any. Per a mi, llegir és el pa de cada dia -confessa la Sara-. És cert, però, que a l'hivern llegeixo molt, el que jo en dic *on the move*, és a dir, a l'autobús, al metro... A l'estiu llegeixo diferent, més estona seguida". Losantos coincideix amb les reflexions de la Sara: "A l'estiu,

en general, tenim més temps i podem dedicar a la lectura un temps més reposat, la gaudim més".

Biblioteques a la fresca

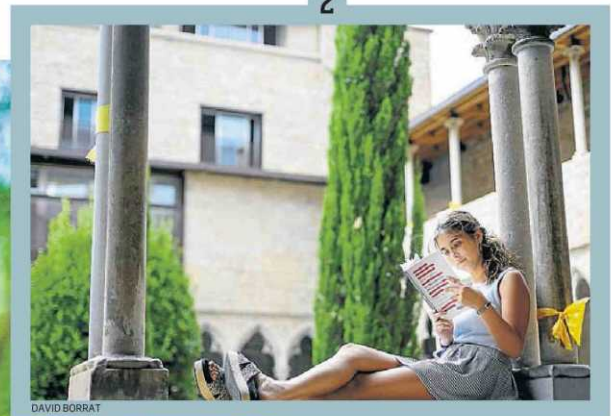
Per a Vilallonga, contemplar altres llegir en públic pot fomentar vocacions. Precisament amb aquest propòsit, el d'inocular la curiositat pels llibres, moltes biblioteques catalanes també migren dels seus espais habituals i s'instal·len en piscines, platges i jardins. Més de 80 biblioteques públiques ofereixen llibres, diaris i revistes per llegir *in situ* o bé per emportar-se en préstec. "A l'estiu, la gent canvia d'hàbits -assenyala la presidenta del Col·legi de Bibliotecaris- i no va tant a espais tancats, com pot ser una biblioteca. Per això, la biblioteca

surt a buscar la gent. Si la gent és a la platja o a la piscina, la biblioteca també intenta ser-hi".

En aquest tipus de biblioteques, segons Losantos, el públic difereix una mica del de l'hivern. S'eixampla el perfil de persones que s'acosten a buscar un llibre. La iniciativa pretén sobretot adreçar-se als infants i adolescents, perquè descobreixin el gust per la lectura i així, durant l'hivern, també se sentin temptats de llegir i d'assistir regularment a la biblioteca. Respecte al tipus d'obres que es busquen, Losantos creu que, si bé el fons que es treu a les bibliopiscines i biblioplatges inclou més llibres il·lustrats o obres poc denses, en realitat la gent cerca literatura de tot tipus. "Hi ha qui busca l'última

2

DAVID BORRAT

(1) Llegir a l'aire lliure és un dels plaers de l'estiu.
 (2) Moment de lectura en un dels itineraris literaris que organitza la Universitat de Girona.

novetat i també la persona que busca aquell llibre que requereix una mica més d'atenció i concentració i que durant l'hivern no l'hi pot dedicar", afirma aquesta bibliotecària.

Per conèixer-nos i evadir-nos

"Els llibres t'enriqueixen, ajuden a conèixer-te millor. Som turistes de l'ànima, quan llegim fem un *tour* per tot el que ens envolta i la nostra ànima es va enriquint", reflexiona Vilallonga. Aquesta catedràtica de filologia llatina valora el fet de llegir per molts i diversos motius: "La lectura és parlar amb algú que ha escrit allò i vol comunicar el que sent. A més, pots viatjar en el temps i l'espai. Vius altres vides i també fas un viatge interior". Per a aques-

ta experta, llegir a l'estiu és importantíssim perquè també ajuda a desconectar i evadir-se de tot allò que ens ha preocupat durant l'any.

Vilallonga creu que hi ha moltes maneres d'instigar les persones a llegir. Una iniciativa que promou des de la Universitat de Girona són els anomenats itineraris literaris, un recorregut per espais rellevants vinculats a un escriptor o escriptora en què, mentre es camina, es glossa la seva figura i es llegeixen fragments dels seus textos. Per exemple, hi ha un itinerari literari per Figueres en què es descobreixen descripcions i espais de la ciutat empordanesa que apareixen a l'obra literària del poeta, dramaturg i periodista Carles Fages de Climent. I també n'hi ha un de de-

dicat a Gaziell a Sant Feliu de Guíxols, entre moltes altres propostes.

El paisatge és, sens dubte, un al·licient per a la lectura. "No m'agrada llegir en un sofà tancada a casa -se sincera la Sara-. M'agrada la llum natural i llegir a la fresca i al costat de l'aigua. Sobretot m'agrada llegir a l'hora en què cau el sol perquè hi ha un cel molt maco i la llum va canviant". A més de les vistes encisadores, la llum natural i la bona temperatura, per a Losantos la fórmula més clàssica però més eficient per fomentar la lectura són les trobades de lectors que, en moltes biblioteques, també es mantenen a l'estiu: "No hi ha res més engrescador que sentir algú que explica amb tot l'entusiasme una cosa que ha llegit i que li ha agradat". ♦

Consells clau per llegir a la fresca

Desconnecta el mòbil. Aprofita que durant els mesos de vacances no cal estar tan pendent d'aquestes petites pantalles que colonitzen el nostre temps. Treu-li suc al mode avió o, simplement, apaga aquest aparell que sovint portes a la butxaca i lliura't a una lectura sense interrupcions.

Busca un paisatge captivador. La natura enamora. Busca el teu racó, un lloc que et sedueixi, fresc, amb brisa, amb unes condicions de llum adequades i on puguis passar una estona de tranquil·litat i calma en companyia d'unes pàgines interessants.

Triu un bon llibre. Hi ha qui diu que la vida és massa curta per llegir llibres dolents. I probablement té tota la raó. Cal planificar-se i fer bé la tria: aquell llibre que tant t'han recomanat, aquella obra desconeguda del teu escriptor predilecte... Un bon títol és sempre una garantia.

Posa't còmode. A l'hivern, no sempre podem triar els espais on llegim ni tampoc la postura: de vegades, si volem llegir al transport públic, ho hem de fer drets, amb molt de soroll, anxovats... Arriba l'hora de procurar-se una bona hamaca, una butaca confortable o qualsevol altre lloc que ens asseguri comoditat.

Buida't l'agenda i pren-te el teu temps. L'estiu és l'època ideal per llegir sense mirar el rellotge, sense una hora límit que ens obligui a abandonar el viatge per aquelles pàgines i endinsar-nos en altres mons. És el moment de llegir menys sincopat, durant més temps i amb més freqüència.